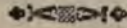

ANNO CHRISTI CCCXXXIV.

SANCTUS MARCUS PAPA.

PROLEGOMENA.

§ 1. — VITA MARCI PAPÆ.

Ex *Labbæo*, tom. II conc. p. 467.

Marcus natione Romanus ex patre Prisco, sedit annos duos, menses octo, dies viginti unum. Fuit autem temporibus Constantini Augusti, et Nepotiani ac Secundi (at. Facundi) consulum, ex die kalendarum februariarum, usque in diem kalendarum octobris. Hic constituit, ut episcopus Ostiensis, qui consecrat episcopum urbis, tunc pallio uteretur, et ab eodem

A episcopo urbis Romæ consecraretur. Et constitutum de omni ecclesiastico ordine fecit. Hic fecit duas basilicas, unam via Ardeatina, ubi requiescit; et aliam in urbe Roma, juxta Palatinas. Ex hujus suggestione obtulit Constantinus Augustus basilicæ, quam (cometerium) constituit via Ardeatina, fundum rpsarum, cum omni agro campestri, præstantem solidos quadraginta. In basilica in urbe Roma obtulit hæc: patenam argenteam, pensantem libras triginta, amas

NOTÆ SEVERINI BINII.

Marcus. Anno Christi 336 qui est Constantini trigesimus primus, post interregnum quindecim dierum, in locum Silvestri pontificis pie sancteque defuncti, Marcus natione Romanus subrogatus fuit. Hujus pontificatu ingenti Eusebianorum motu concussa est Ecclesia. Athanasius quasi minatus fuisset se impediturum, ne quid frumenti Alexandria Constantinopolim deveheretur, nova calumnia exagitata, ac de novo crimine læsæ majestatis per falsos ac subornatos Eusebianæ factionis testes convictus, ab imperatore inaudita causa magno omnium catholicorum luctu ac mœrore in Galliam relegabatur: quem Maximinus episcopus, non ut profugum vel exulem, sed ut confessorem de impietate triumphantem Treveris excepit, eumque ut egregium fidei athletam magno in honore habuit. Unde, quod aiunt, ipsum in puteo latitantem symbolum conscripsisse, fabulosum esse constat. Post relegatum Athanasium, Ariani de Ario Alexandrinæ urbi restituendo supplicantes, ejus restitutionem impetrarunt quidem; verum ille quantumvis litteris Eusebianorum et imperatoris communitus fuisset, ab Alexandrinis civibus, eo quod a catholica fide alienus esset, urbis ipsius aditu prohibitus Constantinopolim rediit: ibique in conventu malignantium, occasione Marcelli Ancyranæ, ut infra dicemus, congregato, sese imperatori sistens, de fide interrogatus, verbo et scripto fidem catholicam, per summam simulationem juratus profitetur. Alexander Constantinopolitanus episcopus dum eum contra mandatum imperatoris in Ecclesiæ communionem recipere nollit, violenterque ingerendum metueret, ipse una cum plebe jejunii et orationum studio insistens a Christo impietatis Arianae vindice impetravit, quod dum Arius magno fastu Eusebianorum ad ecclesiam deducebatur, exonerandi alvum necessitate ad locum secretiorem declinare compulsus, una cum excrementis viscera divino miraculo effundens, misere interierit. Ad hunc modum Ariana hæresi divinitus condemnata, plurimi ex iis, qui ante decepti erant, conversi sunt: ingens timor et exanimatio Eusebianæ factioni incussa est, fama rei per universum fere orbem divagata. Imperator tanto prodigio commotus, Arianos et Eusebianos, quos hæcenus Nicænæ fidei acerrimos defensores, et disciplinæ ecclesiasticæ fidelissimos custodes, ipsorum dolis, fraudibus, ac simulata pietate male persuasus existimavit, plane detestatus est: et Athanasium, quem

B calumniis Ariatorum circumventum temere in exilium relegaverat, ipse, prout constituerat, ab exilio revocasset, si non morte præventus fuisset. Hæc ex Athanasio, Ruffino, Socrate et Sozomeno, Baronius anno 336, num. 2, 3, 4, et multis sequentibus.

Sedit annos duos, menses octo, dies viginti unum. Mensibus novem minus novem diebus sedisse patet ex Baronio appendice tom. x. Hoc est quod Hieronymus in chronico disertis verbis ait, ipsum octo mensibus tantum sedisse. Et Sozom. l. II, c. 19, ipsum ad exiguum tempus sedem tenuisse. Imo ipsius auctoris libri pontificalis testimonio constat, Julium Feliciano et Maximo consulibus, anno nimirum Christi 337, sedere cœpisse: quomodo igitur Marcus pontificatum summi Nepotiano et Facundo consulibus anno Christi 336 auspiciatus, ultra biennium sedisse potuit? Marianus Scotus, Onuphrius aliique plures ex recentioribus hanc nostram sententiam recte sectati, auctorem libri pontificalis deseruerunt. Baronius, anno prædicto num. 61.

Secundi consulum. H. legit secundo, sive iterum, consulis.

Ex die kalendarum februarii. Si pridie kalendas januarias anni Christi 335 Silvester Romanus pontifex sancte in Domino obdormivit, et inde usque ad initium pontificatus Marci cessavit episcopatus diebus quindecim, ut asseris in vita Silvestri, quomodo ejusdem Marci initium ad kalendas februarias differtur?

Usque in diem kalendarum octobris. Septima die mensis octobris, qua anniversaria ejus natalis memoria ex antiquiore usu in Ecclesia agitur, diem suum obiisse, probabilius est. Baronius prædicto loco.

Hic constituit ut episcopus Ostiensis. Consuetudo illa, qua Ostiensis episcopus Romanum episcopum consecrare solet, hoc tempore antiquior esse videtur: nam Dionysius papa a Maximiano Ostiensi episcopo consecratus fuisse legitur. Sanctus Augustinus in breviculo collat. diei 3, cap. 16, agens adversus Donatistas, hujus ritus tanquam vetustissimi meminit. Baronius.

Pallio uteretur. Pallium aliter canone 12 Gangrensis concilli, aliter hic accipitur. Ibi enim sumitur pro veste qua utebantur illi, qui vitam austeriore monasticam professi, carni et mundo renuntiaverant, ut patet ex notis ibidem conscriptis: hic vero sumitur pro indumento et insigni summi pontificis Romani,

argenteas duas, pensantes singulas libras viginti; A scyphum argenteum unum, pensantem libras decem; calices ministeriales argenteos tres, pensantes singulos libras duas; coronam argenteam pensantem libras decem; fundum Antonianum via Clodia, præstantem solidos triginta; fundum Bacchanas (al. Vaccanas) via Appia, præstantem solidos quadraginta et tremisses (al. trimisios) duos; fundum Morrea (al. Orrea) via Ardeatina, præstantem solidos quinquaginta quinque et tremissem (al. trimisium unum). Hic fecit ordinationes duas in urbe Roma per mensem decembrem, presbyteros viginti quinque, diaconos sex, episcopos per diversa loca viginti septem. Qui etiam sepultus est in cœmeterio Balbinæ, via Ardeatina, quod ipse constituens fecit pridie Nonas (al. secundo Nonas) octobris, et cessavit episcopatus dies viginti.

§ II. — QUANDO ET QUAMDIU SEDERIT.

(Ex D. Constant.)

Hujus papæ initia ac mors in Bucheriano catalogo sic designantur: *Marcus menses 8, dies 20. Et hic fuit temporibus Constantini, Nepotiano et Facundo consulibus, ex die 25 kalendas februarias, usque in die nonarum octobrium consulibus suprascriptis, hoc est anno 356, Januarii 18 die, quæ Dominica erat, pontificatum inivit, et eodem anno, Octobris 7 die, quo etiamnum memoria ejus in Ecclesia recolitur, ad superos abiit. Hic fidem suam libri pontificalis artifex manifeste prodit, cum Bucherianum catalogum negligenter exscribens in hunc modum, Fuit temporibus C*

Constantini Augusti, et Nepotiani ac Secundi consulum, ex die kalendarum februariarum usque in diem kalendarum octobris, Marci pontificatum ad nullum mensem decembrem pervenisse poni; ac nihilominus eum subicere non puduit: Hic fecit ordinationes duas per mensem decembrem, presbyteros 25, diaconos 6, episcopos per diversa loca 27.

§ III. — DE DECRETO IPSI ATTRIBUTO.

(Indidem).

Marci nulla, nisi quæ Isidorus Mercator commentus est, scripta novimus; alii tomo servanda. Si tamen libro pontificali habenda fides, constituit ut episcopus Ostiensis, qui consecrat episcopum Urbis, tum pallio uteretur, et ab eodem episcopo urbis Romæ consecraretur. Ostiensis quidem episcopi privilegium, quo Romanum pontificem consecrat, antiquum esse, testis est Augustinus in Breviculo Collat. cum Donat., n. 29, ubi memoratur consuetudo, ut non Numidiæ, sed propinquiores episcopi episcopum ecclesiæ Carthagenensis ordinent, sicut nec Romanæ ecclesiæ ordinat aliquis episcopus metropolitanus, sed de proximo Ostiensis episcopus. Verum cum pallii eo intellectu, quo hic usurpatur, nulla in sinceris monumentis ante Symmachum papam mentio occurrat, hoc decretum jure suspectum, immo et suppositivum videatur. Quamvis enim ornamenti hujus usum Symmacho papæ primum attribuere nolim, altum tamen de illo in tot decessorum scriptis silentium maximo argumento est, non longe antea nonnullis episcopis singulari quodam privilegio concedi cœpisse.

NOTÆ SEVERINI BINII.

quo summus honor et plena ejus potestas significatur: quodque ab eodem metropolitanis episcopis aliquando ob causas arduas et rationabiles impartiri solitum fuit. Hoc alias appellatur Phrygium, fortasse ideo, quod Phrygiorum opere crucibus contexti soleret. Baron., anno 356, num. 65, Phrygium Cyrillo Alexandrino, cum vices pontificis in concilio Ephesino sustineret, a Cœlestino pontifice Romano collatum fuisse, ipsumque illud in concilio Ephesino et in sacris solemnibus more Romani pontificis usurpasse scribunt Theodorus Balsamon in Nomocanonem, Photius; tit. 8, c. 1; Baron. anno 450, num. 26. Quod asserit Hieronymus Rubeus, Joanni ejusque successoribus Ravennatis ecclesiæ archiepiscopis, privilegio Valentiniani imperatoris usum pallii concessum fuisse, ipsorum archiepiscoporum confessione, apud Greg., lib. II, epist. 54, extante, diluitur, qua usum pallii non

imperatori, sed Romano pontifici acceptum referunt. Edictum quod Hieronymus prætexit, commentivum esse et a schismaticis confictum ostendit Baronius anno 452, num. 92, 93, 94 et 95.

Tempore jejunii usus pallii prohibitus fuisse videtur ex epist. 54, lib. II, Gregorii papæ, qua adversus Joannem Ravennatem jure expostulat, quod tempore jejunii per plateas et vias pallium gestaret. Baronius, anno 451, num. 65. Adde pallii nomine omne operimentum in rebus sacris significatum fuisse, ut lib. II, epigr. 5, declarat Venantius Fortunatus, ubi vela oblata sanctæ cruci pallia nominat. Vide Baronium anno 356, num. 64.

Hic fecit ordinationes duas per mensem Decembrem. Hæc qua fide auctoris scripta sint, patet ex præcedentibus.

SCRIPTA DUBIÆ AUCTORITATIS.

EPISTOLA (1) SANCTI ATHANASII

ET ÆGYPTIORUM EPISCOPORUM AD MARCUM PAPAM.

(Conc. I. II, col. 466, ad. Labb.)

De numero canonum Nicænorum pro exemplaribus Nicæni concilii, quia Ariani eorum exemplaria incenderant.

Domino sancto et apostolici culminis venerando sanctæ Romanæ et apostolicæ sedis atque universalis ecclesiæ papæ, Athanasius et universi Ægyptiorum episcopi.

Ad vos pervenisse non dubitamus, quanta et qua-

(1) Hæc Mercatoris merces Bar. Bell. aliisque peritis catholicis merito suspectæ et suppositæ visæ sunt. nec Bisnii ipse difflitetur, Baronianis rationibus oppressus.

D lia ab hæreticis, et maxime ab Arianis quotidie patimur: quoniam intantum ab eis persequimur, ut etiam vivere jam nos tædeat. Nam instanti tempore subito et insperate in nos irruentes, nosque juxta præceptum Domini qui ait: *Si vos persecuti fuerint in una civitate, fugite in aliam (Math., x)*, fugiendo propter cladem populi eos declinantes, nos comprehendere non valuerunt, sed omnia depopulati sunt. In tantum enim nostra vastaverunt (1), ut nec libros, nec vestimenta ecclesiastica, aliaque ornamenta, nec reliqua

(1) Contigerunt ista sub Liberio, an. 355.